

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.07.2021
Hetkel kehtiv
RT I, 02.06.2020, 8

Prokuratuuriseadus

Vastu võetud 22.04.1998

[RT I 1998, 41, 625](#)

jõustumine 20.05.1998, osaliselt 01.01.2001. a.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
25.11.1998	RT I 1998, 110, 1812	31.12.1998
11.02.1999	RT I 1999, 18, 303	24.02.1999
08.12.1999	RT I 1999, 95, 839	01.01.2000
14.03.2000	RT I 2000, 28, 167	16.04.2000
19.04.2000	RT I 2000, 35, 222	01.07.2000
06.06.2001	RT I 2001, 53, 315	30.06.2001
12.06.2002	RT I 2002, 56, 350	01.09.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
29.01.2003	RT I 2003, 20, 116	10.03.2003
12.02.2003	RT I 2003, 26, 159	21.03.2003
18.12.2003	RT I 2003, 90, 601	01.01.2008
28.01.2004	RT I 2004, 7, 40	01.03.2004
19.05.2004	RT I 2004, 46, 329	01.07.2004, osaliselt 01.01.2005
28.06.2004	RT I 2004, 56, 403	01.03.2005
terviktekst RT paberandjal	RT I 2004, 66, 457	
23.03.2005	RT I 2005, 20, 127	24.04.2005
04.05.2005	RT I 2005, 29, 212	05.06.2005
19.04.2006	RT I 2006, 21, 160	25.05.2006, osaliselt 01.01.2007
11.10.2006	RT I 2006, 48, 357	18.11.2006
12.12.2007	RT I 2008, 1, 3	14.01.2008
19.06.2008	RT I 2008, 30, 191	01.07.2008
18.12.2008	RT I 2009, 4, 26	26.01.2009
20.02.2009	RT I 2009, 15, 93	01.03.2009
18.02.2009	RT I 2009, 15, 94	10.03.2009, kohaldatakse isikule, kelle suhtes jõustub süüdimõistev kohtuotsus pärast seaduse jõustumist.
16.12.2009	RT I 2010, 1, 2	01.01.2012, jõustub Riigikogu XII koosseisu volituste alguspäeval; jõustumisaeg muudetud; muudatus välja jäetud [RT I, 28.12.2011, 1]
08.12.2010	RT I, 28.12.2010, 6	01.01.2012
09.02.2011	RT I, 04.03.2011, 1	01.04.2011
16.02.2011	RT I, 16.03.2011, 2	26.03.2011
07.12.2011	RT I, 22.12.2011, 1	01.01.2013
07.12.2011	RT I, 28.12.2011, 1	01.01.2012
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 1	01.04.2013
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 2	09.07.2012, osaliselt 01.01.2013
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
05.12.2012	RT I, 21.12.2012, 1	01.03.2013

19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused alates 2014. aasta 1. juulil jõus olevast redaktsioonist.
19.11.2014	RT I, 13.12.2014, 1	01.01.2016, osaliselt 01.01.2021; jõustumisaeg muudetud 01.07.2016 ja osaliselt 01.07.2021 [RT I, 17.12.2015, 1]
18.02.2015	RT I, 10.03.2015, 3	01.04.2015, seaduse tekstis, välja arvatud 5. peatükis, asendatud läbivalt sõnad „prokuröri abi” sõnaga „abiprokurör” vastavas käändes
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015, osaliselt 01.07.2016 ja 01.07.2021; osaliselt muudetud [RT I, 19.12.2019, 1]
01.06.2016	RT I, 22.06.2016, 1	01.01.2018
06.12.2017	RT I, 28.12.2017, 1	01.01.2018, osaliselt 01.03.2018
14.06.2018	RT I, 06.07.2018, 3	01.01.2020, osaliselt 16.07.2018
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
04.12.2019	RT I, 19.12.2019, 1	01.01.2020, osaliselt 01.07.2021
20.05.2020	RT I, 02.06.2020, 1	12.06.2020

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Prokuratuur

(1) Prokuratuur on Justiitsministeeriumi valitsemisalas olev valitsusasutus, mis osaleb kuritegude tõkestamiseks ja avastamiseks vajaliku järelevalvetegevuse planeerimises, juhib kohtueelset kriminaalmenetlust, tagades selle seaduslikkuse ja tulemuslikkuse, esindab kohtus riiklikku süüdistust ning täidab muid seadusega prokuratuurile pandud ülesandeid.

[RT I 2004, 46, 329- jõust. 01.07.2004]

(1¹) Prokuratuur on oma seadusest tulenevate ülesannete täitmisel sõltumatu ja tegutseb, lähtudes käesolevast seadusest, muudest seadustest ning nende alusel antud õigusaktidest.

[RT I, 16.03.2011, 2- jõust. 26.03.2011]

(2) Prokuratuur jaguneb Riigiprokuratuuriks ja temale alluvateks ringkonnaprokuratuurideks.

§ 2. Prokurör

(1) Prokurörid on Riigiprokuratuuri prokurörid ning ringkonnaprokuratuuri prokurörid.

(2) Prokurör on oma ülesannete täitmisel sõltumatu ning tegutseb ainult seaduse alusel ja oma veendumuse järgi.

[RT I 2004, 7, 40- jõust. 01.03.2004]

2. peatükk PROKURATUURI KORRALDUS

§ 3. Riigi peaprokurör

(1) Riigi peaprokurör juhib prokuratuuri ja täidab teisi temale seadusega pandud ülesandeid.

(2) Kui riigi peaprokurör ei saa haiguse või muu takistuse tõttu ajutiselt oma ülesandeid täita, määrab valdkonna eest vastutav minister talle Riigiprokuratuuri prokuröride hulgast asendaja.

[RT I 2004, 7, 40- jõust. 01.03.2004]

§ 4. Riigiprokuratuur

(1) Riigiprokuratuuri prokurörid tagavad kohtueelse menetluse seaduslikkuse ja tulemuslikkuse ning esindavad riiklikku süüdistust kohtus ja täidavad teisi seadusega neile pandud ülesandeid.

(2) Riigiprokuratuuri prokurörid on riigi peaprokurör, juhtivad riigiprokurörid, riigiprokurörid ja abiprokurörid.

(3) Riigiprokuratuur võib jaguneda osakondadeks, mille kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#). Osakonda kuuluvad riigiprokurörid ja abiprokurörid määrab riigi peaprokurör.
[RT I 2004, 46, 329- jõust. 01.07.2004]

§ 4¹. Juhtiv riigiprokurör

(1) Juhtiv riigiprokurör juhib Riigiprokuratuuri osakonda ja täidab teisi seadusega temale pandud ülesandeid.

(2) Oma vastutusvaldkonnas on juhtival riigiprokuröril õigus anda korraldusi ringkonnaprokuratuuridele.

(3) Riigi peaprokurör määrab juhtivale riigiprokurörile Riigiprokuratuuri prokuröride hulgast asendaja juhuks, kui juhtiv riigiprokurör ei saa haiguse või muu takistuse tõttu ajutiselt oma ülesandeid täita.
[RT I 2004, 7, 40- jõust. 01.03.2004]

§ 5. Ringkonnaprokuratuur

(1) Ringkonnaprokuratuuri prokurörid tagavad kohtueelse menetluse seaduslikkuse ja tulemuslikkuse ning esindavad riiklikku süüdistust kohtus ja täidavad teisi seadusega neile pandud ülesandeid.

(2) Ringkonnaprokuratuuri prokurörid on juhtivprokurör, vanemprokurörid, eriasjade prokurörid, ringkonnaprokurörid ja abiprokurörid.

(3) Ringkonnaprokuratuuri asukoha ja tööpiirkonna kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

(4) Ringkonnaprokuratuur võib jaguneda osakondadeks, mille kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#). Osakonda kuuluvad eriasjade prokurörid, ringkonnaprokurörid ja abiprokurörid määrab juhtivprokurör. Juhtivprokuröril on õigus ilma konkursita viia sama ringkonnaprokuratuuri tööpiirkonnas ringkonnaprokuratuuri prokurör tema nõusolekul ühest piirkondlikust osakonnast teise.
[RT I 2004, 46, 329- jõust. 01.07.2004]

§ 5¹. Prokuröride arv

Riigiprokuratuuri prokuröride ning ringkonnaprokuratuuri prokuröride arvu määrab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I 2004, 7, 40- jõust. 01.03.2004]

§ 5². Juhtivprokurör

(1) Juhtivprokurör juhib ringkonnaprokuratuuri ja täidab teisi seadusega temale pandud ülesandeid.

(2) Riigi peaprokurör määrab juhtivprokurörile prokuröride hulgast asendaja juhuks, kui juhtivprokurör ei saa haiguse või muu takistuse tõttu ajutiselt oma ülesandeid täita.
[RT I 2004, 46, 329- jõust. 01.07.2004]

§ 6. Vanemprokurör

(1) Vanemprokurör juhib ringkonnaprokuratuuri osakonda ja täidab teisi seadusega temale pandud ülesandeid.

(2) Juhtivprokurör määrab vanemprokurörile ringkonnaprokuratuuri prokuröride hulgast asendaja juhuks, kui vanemprokurör ei saa haiguse või muu takistuse tõttu ajutiselt oma ülesandeid täita.
[RT I 2004, 7, 40- jõust. 01.03.2004]

§ 7. Abiprokurör

(1) Abiprokurör tegutseb riigi peaprokuröri, juhtiva riigiprokuröri, juhtivprokuröri, riigiprokuröri, vanemprokuröri, eriasjade prokuröri või ringkonnaprokuröri juhendamisel.

(2) Abiprokurör võib täita prokurörile pandud ülesandeid üldkorras kohtusse saadetud kriminaalasjade kohtulikus menetluses ulatuses, milleks on teda konkreetses kriminaalmenetluses volitanud kõrgemalseisev prokurör.
[RT I, 16.03.2011, 2- jõust. 26.03.2011]

(3) Abiprokurör ei või olla prokuröride konkursikomisjoni liige ega prokuröride distsiplinaarkomisjoni liige.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 7¹. Euroopa prokurör

(1) Euroopa prokurör on nõukogu määruse (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1–71), artikli 16 lõike 3 alusel Eestist Euroopa Prokuratuuri ametisse nimetatud isik.

(2) Euroopa prokurör ei kuulu Eesti prokuröriteenistusse ning on oma tegevuses Eesti prokuratuurist sõltumatu.

(3) Euroopa prokurörile ei kohaldata käesoleva seaduse sätteid, kui seadusest ei tulene teisiti.
[RT I, 02.06.2020, 1- jõust. 12.06.2020]

§ 7². Euroopa delegaatprokurör

(1) Euroopa delegaatprokurör on nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artikli 17 alusel Eestist Euroopa Prokuratuuri ametisse nimetatud isik. Määrusest tulenevate ülesannete täitmisel on Euroopa delegaatprokurör väljaspool Eesti prokuratuuriteenistust ning on oma tegevuses Eesti prokuratuurist sõltumatu.

(2) Euroopa delegaatprokurör võib täita riigisisese prokuröri ülesandeid riigi peaprokuröri otsuse alusel niivõrd, kuivõrd see ei takista teda täitmast nõukogu määrusest (EL) 2017/1939 tulenevaid ülesandeid.

(3) Nõukogu määrusest (EL) 2017/1939 tulenevate ülesannete täitmisel ei kohaldata Euroopa delegaatprokurörile käesoleva seaduse sätteid, kui seadusest ei tulene teisiti. Riigisisese prokuröri ülesannete täitmisel kohalduvad Euroopa delegaatprokurörile kõik käesoleva seaduse sätted.

(4) Eestist ametisse nimetatud delegaatprokurör nimetatakse delegaatprokuröri ametiajaks riigiprokuröriks.
[RT I, 02.06.2020, 1- jõust. 12.06.2020]

§ 8. Tööjaotuskava

(1) Riigi peaprokurör määrab pärast Riigiprokuratuuri prokuröride arvamuse ärakuulamist kindlaks nende tööjaotuse. Ringkonnaprokuratuuri prokuröride tööjaotuse määrab kindlaks juhtivprokurör, olles ära kuulanud ringkonnaprokuratuuri prokuröride arvamuse.

(2) Töö jaotatakse kuriteo liikidest, subjektidest või muudest üldistest kriteeriumidest lähtudes. Tööjaotuskavas määratakse samuti prokuröride asendamise kord.

(3) Tööjaotuskava võib muuta üksnes mõjuvatel põhjustel.
[RT I 2004, 46, 329- jõust. 01.07.2004]

§ 9. Teenistuslik järelevalve

(1) Teenistuslikku järelevalvet prokuratuuri üle teostab Justiitsministeerium. Justiitsministeeriumi teostatav teenistuslik järelevalve prokuratuuri üle ei laiene prokuratuuri tegevusele jälitustegevuse planeerimises, kohtueelses kriminaalmenetluses ja riikliku süüdistuse esindamisel kohtus.
[RT I, 16.03.2011, 2- jõust. 26.03.2011]

(2) Teenistuslikku järelevalvet prokuratuuris teostab riigi peaprokurör, ringkonnaprokuratuuris juhtivprokurör.
[RT I 2004, 7, 40- jõust. 01.03.2004]

(3) Teenistusliku järelevalve teostajal on õigus tema valvele alluvalt prokurörielt nõuda seletusi ja andmeid.

(4) Teenistuslikku järelevalvet käesoleva paragrahvi alusel ei teostata Euroopa delegaatprokuröri üle, kui tema tegevus on seotud nõukogu määrusest (EL) 2017/1939 tulenevate ülesannete täitmisega.
[RT I, 02.06.2020, 1- jõust. 12.06.2020]

§ 10. Teenistuslane asendamine

Riigi peaprokurör või juhtivprokurör võib mõjuval põhjusel kriminaalmenetluses asendada alluvat prokuröri või kohustada selleks teist alluvat prokuröri, kes ei tohi olla asendatava alluv. Asendamise korraldus tehakse kirjalikult, märkides asendamise ulatuse ja põhjendades asendamise vajadust.
[RT I 2004, 7, 40- jõust. 01.03.2004]

§ 11. Aruandlus

(1) Riigi peaprokurör esitab kord aastas valdkonna eest vastutavale ministrile prokuratuuri tegevuse koondaruande. Aruande esitamise tähtaja ja nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(2) Riigi peaprokurör esitab iga aasta Riigikogu kevadistungjärgul Riigikogu põhiseaduskomisjonile ülevaate seadusega prokuratuurile pandud ülesannete täitmise kohta eelmisel kalendriaastal.

(3) Riigi peaprokurör võib lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud korralisele aruandlusele esitada Riigikogu põhiseaduskomisjonile ettekandeid prokuratuuri tegevuse käigus ilmnenud oluliste, ulatusliku mõjuga või kiiret lahendamist vajavate probleemide kohta.
[RT I, 16.03.2011, 2- jõust. 26.03.2011]

§ 11¹. Haldusosakond

(1) Haldusfunktsioonide täitmiseks võib prokuratuuris moodustada haldusosakonna, mille moodustamise kinnitab valdkonna eest vastutav minister.

(2) Haldusosakonda juhib haldusdirektor.
[RT I 2004, 46, 329- jõust. 01.07.2004]

§ 12. Prokuratuuri põhimäärus

Prokuratuuri põhimääruse kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).

3. peatükk PROKURÖRIDE ÜLDKOGU

§ 13. Prokuröride üldkogu

(1) Prokuröride üldkogu on kõigi prokuröride koosolek, mis kutsutakse kokku vähemalt kord aastas.
[RT I 2005, 20, 127- jõust. 24.04.2005]

(2) Prokuröride üldkogu:

1) valib kaks ringkonnaprokuratuuri prokuröri ja ühe Riigiprokuratuuri prokuröri prokuröride konkursikomisjoni liikmeks;

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

2) valib kaks ringkonnaprokuratuuri prokuröri ja kaks Riigiprokuratuuri prokuröri distsiplinaarkomisjoni liikmeks;

2¹) valib Eesti Advokatuuri kutsesobivuskomisjoni prokurörist liikme ja tema asendusliikme;

[RT I, 10.03.2015, 3- jõust. 01.04.2015]

3) kinnitab prokuröride üldkogu töökorra;

4) kuulab ära valdkonna eest vastutava ministri ja riigi peaprokuröri ettekanded prokuratuuride tegevuse kohta;

5) arutab prokuratuuride tegevuse ja prokuröriteenistuse küsimusi ning teeb ettepanekuid nende lahendamiseks.

(3) Prokuröride üldkogu kutsub kokku ja selle tööd juhib riigi peaprokurör.

4. peatükk PROKURÖRITEENISTUS

1. jagu Üldsätted

§ 14. Avaliku teenistuse seaduse kehtivus prokuröride suhtes

Prokuröriteenistusele kohaldatakse avaliku teenistuse seadust, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

2. jagu Ametisse nimetamine

§ 15. Prokuröridele esitatavad nõuded

(1) Prokuröriks võib nimetada teovõimelise vähemalt 21-aastase Eesti Vabariigi kodaniku, kes:

[RT I, 10.03.2015, 3- jõust. 01.04.2015]

1) on omandanud õiguse õppesuunal vähemalt riiklikult tunnustatud magistrakraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2²tähenduses või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni;

[RT I 2008, 30, 191- jõust. 01.07.2008]